

LPS Tehnisko problēmu komiteja

Mūsu veiksmes un neveiksmes atskaites periodā

A. Okmanis - Tehnisko problēmu komiteja

Komitejas darba virzieni

- Energoefektivitāte un siltumapgāde
- Ūdenssaimniecības pakalpojuma likums – sadarbībā ar Reģionālo komiteju
- Civilā aizsardzība un ārkārtas situācijas
- Būvniecība
- Publiskie iepirkumi
- Sabiedriskais transports un bezskaidras naudas norēķini
- Autoceļi

Virsuzdevumi

- Salīdzināmas valsts un pašvaldību datu bāzes izveidošana – BIS, dzīvokļu pabalsti, valsts noteiktās kategorijas pasažieru pārvadājumiem.

Novērst valsts mēģinājumus:

- sašaurināt pašvaldību kompetenci autonomo funkciju veikšanā – Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums;
- bez finanšu resursiem paplašināt pašvaldību kompetenci valsts funkciju veikšanā – Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likums;
- organizēt "uzraudzību pār uzraudzību" – Valsts kontrole būvniecībā;
- samazināt finansējuma nodrošinājumu autonomo funkciju veikšanai – pašvaldību mērķdotācijas autoceļiem un ielām.

Energoefektivitāte un siltumapgāde

Esam analizējuši 4.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās" un uzskatām, ka:

- energoefektivitātes fondu ieviešana ir vienīgais papildus efektīvais instruments problēmu risināšanā;
- atbalsts orientējams ne tikai uz energoefektivitātes mērķu sasniegšanu, bet uz dzīvojamo māju kompleksu renovāciju un dzīvojamā fonda saglabāšanu;
- uzskatām, ka ir lietderīgi lielajās pašvaldībās izvērtēt iespēju ieviest pašvaldību Rotācijas fondu, kā arī organizēt PESCO uzņēmumu izveidošanu.

Komiteja diskusijās ar EM ir panākusi, ka:

- programmas ieviešanas laikā lēmums par attiecināmām izmaksām tiks pieņemts, akceptējot finansējumu, un projekta īstenošanas laikā finanšu korekcijas netiks piemērotas;
- uz šo aktivitāti varēs pretendēt arī pašvaldību dzīvojamās ēkas;
- tiks izslēgts regulējums, kas liedz iespēju ēkām, kas jau daļēji veikušas energoefektivitātes pasākumus piedalīties šajā aktivitātē.

Komiteja aicina EM novērst situācijas, ka bankas pēc sev zināmajiem kritērijiem izslēdz komersantu no iespējamā finansiālā atbalsta.

Finanšu nepieciešamība daudzdzīvokļu mājās

- Kopējā finanšu nepieciešamība māju renovācijai ir 5,4 miljardi EUR, pieņemot, ka renovācijai pakļauts 60% daudzdzīvokļu māju – finanšu deficīts 2,9 miljardi eiro.
- Kopējais daudzdzīvokļu māju skaits - 38 600.
- Renovējamo māju skaits - 23 500.
- 2014.-2020. pēc reālās prognozes nosiltināsim - 1770 mājas.
- Summējot abus plānošanas periodus varbūt nosiltināsim teorētiski 10,5 % ,reāli 7 vai 8%. Pašvaldībām jāizšķiras: vai orientēt atbalstu uz energoefektivitātes mērķu sasniegšanu, vai arī uz esošo dzīvojamo māju kompleksu renovāciju un dzīvojamā fonda saglabāšanu
- Pastāv finanšu risks, ka, pārlietu lobējot banku intereses, šī aktivitāte pie šādiem nosacījumiem var netikt ieviesta, jo valsts galvojums 80% komercbankām var tikt uzskatīts kā nepamatots valsts atbalsts

Energoefektivitātes direktīva un siltumapgāde

Latvijā 65% no atbildības par direktīvas ieviešanu tiek uzvēlti siltumapgādes uzņēmumiem. Rezultātā šis eksperiments novedīs līdz tam, ka lielākā daļā uzņēmumu paredzams tarifu pieaugums vismaz par 10%, atsevišķos uzņēmumos pat pārsniedzot līdz 20%.

Esam vienojušies

- ka Likumprojektā "Energoefektivitātes likums" iestrādāti enerģijas galalietotāju pienākumi un atbildība, kas veicinātu galalietotāju iesaisti kopīga mērķa sasniegšanai, tajā skaitā energoauditu veikšana ēkām,
- *ar valdību ka tiks grozīti Enerģētikas likuma 50 un 51 .pants*, paredzot precīzi definēt prasības centralizēto siltumapgādes sistēmu efektivitātē un pašvaldību tiesības energoapgādes plānošanā, kas dotu iespējas labāk piesaistīt investīcijas

Autoceļi - ieguvumi un solījumi

Panācām, nelielu mērķdotāciju apjoma pieaugumu (+5%) šajā gadā.

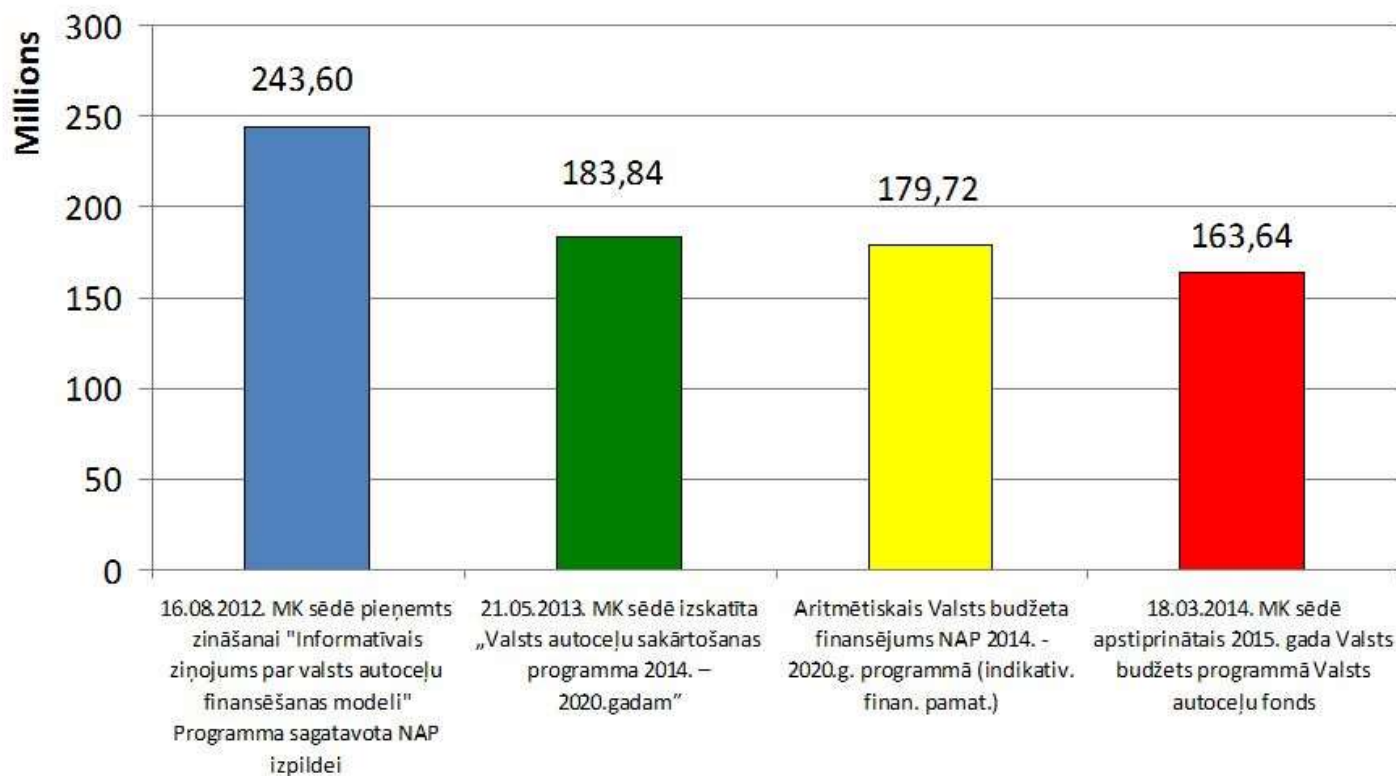
Nav izpildīta vienošanās ar Satiksmes ministriju par:

- adekvātu finansējumu Valsts autoceļu sakārtošanas programmai 2014. – 2020. gadam, paredzot tai adekvātu finansējumu;
- Valsts atbalsta programmu valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem. Atjaunojot Valsts autoceļu fondu;
- Valsts atbalsta programmas izstrādāšanu valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem.

Ilgspējīga attīstība vai bāzes budžets

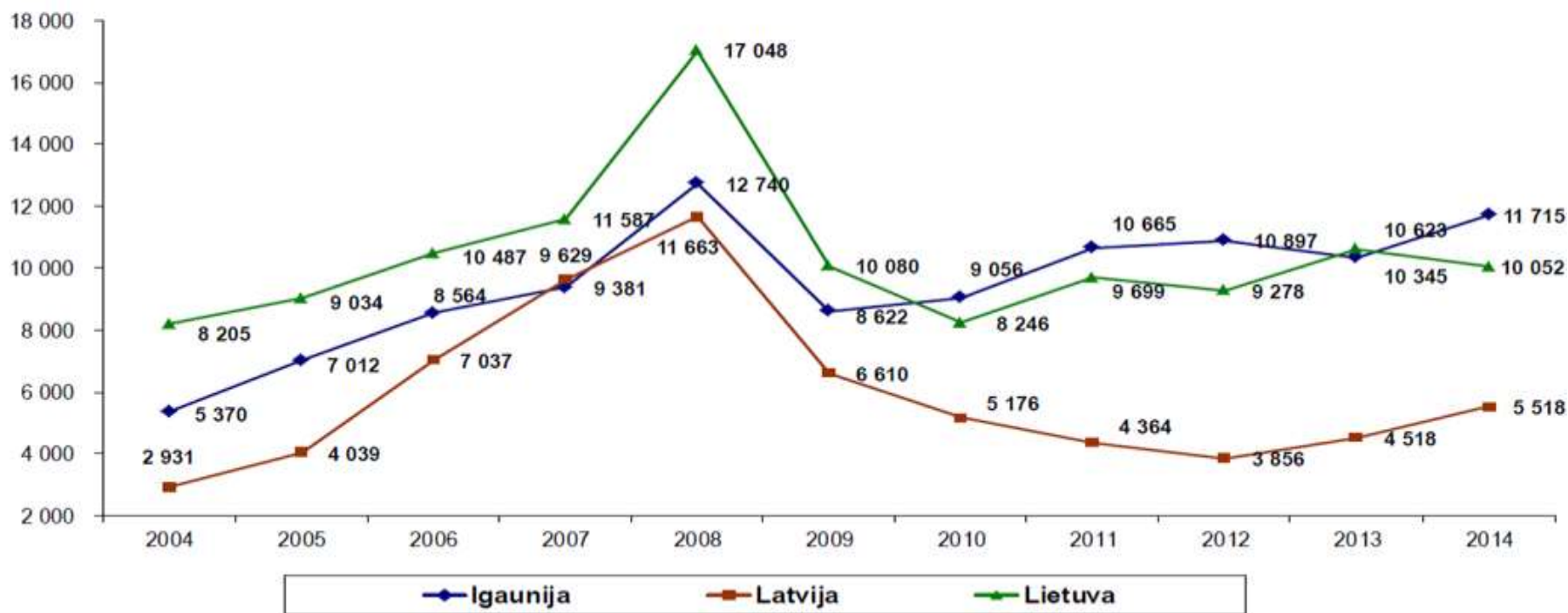
2015. gada Valsts budžets autoceļiem (EUR)

Tā nu tas ir

Valsts autoceļu 1 kilometra finansējums no valsts budžeta Baltijas valstīs; EUR

Civilā aizsardzība un ārkārtas situācijas

Komitejas uzstādījumi saistībā ar likumprojektu :

1. Jāizstrādā principi pašvaldību sadarbībai veicamo preventīvo gatavības, reaģēšanas, seku likvidēšanas uzdevumu veikšanai, paredzot kopīgu pašvaldību iestāžu izveidošanu; - izpildīts daļēji.
2. Pašvaldību uzdevumi katastrofu pārvaldībai jādefinē atbilstoši likumā "Par pašvaldībām" definētajām autonomām funkcijām; - izpildīts.
3. Precīzi jānosaka VUGD un ministriju kompetence katastrofu pārvaldībā, paredzot, ka VUGD visos gadījumos veic glābšanas darbus; - izpildīts daļēji.
4. Jānosaka kārtība, kādā vietēja mēroga katastrofas pārvaldīšanā iesaistāmas valsts un pašvaldības institūcijas, juridiskas un fiziskas personas, kā arī to rīcībā esošos resursus, un kas to koordinēs; - nav izpildīti.
5. Civilās aizsardzības sistēma organizējama pēc nozares un administratīvi teritoriāliem principiem; - izpildīts daļēji.
6. **Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomā uzdevumu izpildei pašvaldībām iespējama tikai pēc attiecīga finansēšanas apjoma un avotu noteikšanas; – nav izpildīts.**

Neatbildēti jautājumi

- Kas ir CA: vai tikai rīcība katastrofu gadījumā?
- Kāda ir Pašvaldību kompetence un atbildība katastrofu pārvaldībā, kompetence un atbildība, resursu sadalījums
- Ir paplašināta pašvaldību Civilās aizsardzības komisijas kompetence, taču nav noteikts tās juridiskais statuss
- Kā tiek iesaistīti valsts resursi
- Kā tiek iesaistītas valsts institūcijas
- Pašvaldību tiesības izsludināt ārkārtējo situācijas, piespiedu evakuācijas aspekti, kā arī ārkārtējo situāciju laikā veikto pasākumu radīto zaudējumu kompensāciju

Sabiedriskais transports un bezskaidras naudas norēķini

- Esam izvērtējuši Jelgavas pilsētas pieredzi un atbalstīt iespēju ieviest valstī bezskaidras naudas norēķinu sistēmu sabiedriskajā transportā.
- Bezskaidras naudas norēķinu sistēma paredz neierobežotas iespējas norēķiniem ne tikai sabiedriskā transporta pakalpojumiem, bet jebkuriem citiem pakalpojumiem, kuriem valsts vai pašvaldība piešķirusi atvieglojumus.
- Būtiski samazināsies arī krāpnieciskās iespējas ar skaidras naudas darījumiem.

Riski

- Jelgavas pieredze balstīta uz vienas bankas piedāvājumu, problēma kā notiks datu apmaiņa ja procesā iesaistīsies vairākas bankas?
- Kā notiks datu pārraudzība?

Kopīgi ar LPPA izdevās veikt grozījumus Autopārvadājumu likumā, kas definē neregulāros pārvadājumus, beidzot dodot iespēju apkarot nelegālos pārvadājumus, kas ik gadus rada nozarei vairāk kā 5 miljonu eiro zaudējumus.

Elektrības "tirgus"

Pēc gandrīz divu gadu dialoga panācām, ka Saeima bija spiesta izstrādāt grozījumus Elektrības tirgus likumā .

Rezultātā

- novērsts ievērojams papildus administratīvais slogs pašvaldībās,
- nav jāveido paralēlās datu bāzes,
- nav jāpieņem papildus darbinieki elektrības pabalstu administrēšanā un uzraudzībā ,
- nav jābaidās no uzraudzības iestāžu neskaitāmajām pārbaudēm par elektrības pabalstu likumību, novērsti riski par elektrības pabalstu finansējumu ilgtermiņā,
- finansējuma riski tiek sadalīti starp A/S "Latvenergo" un valdību.

Būvniecība

Ir panākts, ka:

1. Ekonomikas ministrija regulāri sniedz informāciju Valdībai par būvniecības likumu un ar to saistīto normatīvo regulējumu ieviešanas gaitu, par šo tēmu organizētas 3. komitejas sēdes;
2. Joprojām turpinās BIS sistēmas ieviešanas testēšana un būvvalžu apmācība.
3. Sagatavoti priekšlikumi ar Būvniecības likumu saistītajos normatīvajos aktos, t.sk. grozījumiem VBN.
4. Atrisināts jautājums par pašvaldību nodevām, izdarot grozījumus likumā "Par nodokļiem un nodevām", noteikts, ka pašvaldības nodevas objekts ir jebkura būvniecības iecere, par kuru būvniecības procesā būvvalde pieņem lēmumu.
5. Esam sagatavojuši priekšlikumus Publisko iepirkumu likuma regulējumam atbilstoši jaunā Būvniecības likuma regulējumam.

Valsts kontrole būvniecībā un problēmas

Likumdevējs ir pārvērtējis jaundibinātā Būvniecības valsts kontroles biroja kompetenci un iespējas.

- Rezultātā Birojs nav gatavs likumā paredzētos termiņos nodrošināt:
- publisko ēku pieņemšanu ekspluatācijā un ekspluatācijas uzraudzību;
- organizēt būvekspertīzes 3. grupas būvēm.

Komitejas viedoklis – mums nevajag būvniecības policiju, bet kompetentu biroju, paredzot tā pienākumos pirms tiesas strīdus risināšanas jautājumus, kā arī kompetences centra funkcijas, veicot pašvaldību būvinspektoru apmācību.

Komiteja pateicas:

- LPS Būvniecības apakškomitejai;
- LPS padomniekiem un sekretariātam;
- "Brālīgajām" organizācijām – Latvijas Pasažieru pārvadātāju asociācijai, Rīgas enerģētikas aģentūrai, Latvijas ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmumu asociācijai, Latvijas siltumapgādes uzņēmumu asociācijai, Latvijas namu pārvaldnieku un apsaimniekotāju asociācijai, biedrībai "Latvijas Ceļu būvētājs«.

Paldies par uzmanību!

Aivars Okmanis

LPS Tehnisko problēmu komitejas priekšsēdētājs